

Biblická hodina – 29.10.2020

Suspírium: „K tomu, čo vám prikazujem, nesmiete nič pridať ani z toho ubrať, ale budete zachovávať príkazy Hospodina, vášho Boha, ktoré vám predkladám (5Mojž 4,2)!” Amen.

Začiatočná pieseň: 50. Žalm 1-3. 8. verše: „Boh silný, ktorý v nebi prebýva...”

Modlitba

Ďakujeme Ti Pane, že všetko pomínie, ale Ty si jednoznačne prítomný. Tvoje myšlienky, Tvoje slovo a Tvoja vôľa stojí na pevných základoch. Tvoja blaženosť a milosť uzdraví našu smrteľnú bolesť a nešťastnú bojzivosť. Prosíme Ťa, aby si nás podržal na zemi i vo večnosti. Vyznávame Ti, že chceme hľadať nový a iný cieľ nášho života. Chceme nájsť nášho Spasiteľa, Ježiša Krista. Pomôž nám nasledovať Ježiša, nášho Pána, nebeský Otče. Jeho slovo je pravda, Jeho činy sú jasné, Jeho sväté pery zničia každého nepriateľa. Prosíme, znič nás celkom, aby sme sa stali členmi Tvojho nového stvorenstva. Daj nám i teraz blahodarný čas, láskyplný Otče, aby sme pri Tvojom slove premysleli, čo potrebujeme. Pomôž nám sa utíšiť, potešiť, aby sme zbadali Teba pred nami. V mene Ježiša Krista, požehnaj nás, a veď vzpriamene vpred. Amen.

Biblický text: Druhá kniha Samuelova 19,32-40

Gileádčan Barzillaj zišiel z Rogelimu, prišiel s kráľom až k Jordánu a pri Jordáne sa s ním rozlúčil. Barzillaj bol veľmi starý, mal osemdesiat rokov. Zaopatroval kráľa za jeho pobytu v Machanajime; bol to totiž veľmi zámožný muž. Kráľ navrhol Barzillajovi: „Pokračuj so mnou v ceste a ja sa doma v Jeruzaleme o teba postarám.“ Barzillaj odpovedal kráľovi: „Kolko rokov života mi zostáva, aby som šiel s kráľom do Jeruzalema? Dnes mám osemdesiat rokov. Viem ešte rozlíšiť medzi dobrým a zlým? Má tvoj služobník ešte chuť do jedenia a pitia? Môže ešte počúvať hlas spevákov a speváčok? Prečo by mal byť tvoj služobník na farchu svojmu pánovi a kráľovi? Tvoj služobník prejde s kráľom ešte kúsok cesty za Jordán, ale prečo by ma kráľ mal poctiť toľkou odmenou? Dovoľ, aby sa tvoj služobník vrátil a zomrel vo svojom meste pri hrobe svojho otca a svojej matky. Je tu však tvoj služobník Kimhám. On pôjde ďalej s mojím pánom a kráľom. Nalož s ním, ako sa ti páči.“ Kráľ povedal: „Nech teda ide so mnou Kimhám a ja s ním naložím, ako budeš chcieť. Splním ti všetko, o čo ma požiadaš.“ Cez Jordán prešiel všetok ľud i kráľ. Potom kráľ pobožkal Barzillaja, požehnal ho a on sa vrátil domov.

Pomoc troch dobročinných ľudí – „Keď prišiel Dávid do Machanajimu, Nachášov syn Šobi z Rabby Ammónčanov, Ammielov syn Machír z Ló-Debáru a Gileádčan Barzillaj z Rogelimu (IIS 17,27).“ – na území Machanaimu bola očividná. Denná

potreba kráľa a jeho družiny bola zaistená. Jeden z nich, Barzillaj však prejaví zvláštnu oddanosť. Osemdesiatročný Barzillaj doprevadí kráľa Dávida až k brodu rieky Jordán.

O koho sa naozaj staráš, toho doprevádzaš, až kým môžeš. Dávid a Barzillaj si navzájom tak pomáhali, že to nebola len obživa družiny, jedlo a šatstvo, ale ponukli sebe viac: vlastnú dušu. Dnes sa musíme naučiť toto duchovné doprevádzanie práve od starostlivého Barzillaja, ktorý nielen si ctil svojho kráľa, ale miloval svojho blížneho ako seba samého. Na druhej strane ohľaduplný Barzillaj vie aj to, kedy má povedať patričné „Zbohom.“

Keď kráľ Dávid mu ponúka zaopatrenie, Jemu i celému domu, to zdvorilo odmietne. Ponuka kráľa. Kráľovská ponuka. Nie je to len lichotenie zo strany Dávida, nie je to len dar za ponúknutú pomoc. Je to spontánna reakcia na láskyplné spolužitie a patričnú pomoc v núdzi. Je to radosť z vyslobodenia. Je to radostná ponuka z oslobodenia priateľovi, ktorý sa choval ako brat v núdzi.

Barzillaj mu odpovie, pričom s láskou a radosťou odmieta kráľovu ponuku. Nieкто z prítomných by si pomyslel: Taká šanca! Taká ponuka, a on ju premárni. Barzillaj však aj vysvetľuje, prečo nemôže prijať ponuku.

Jeho prvá mienka je jeho vek. Staroba. Je pristarý na nový začiatok. Je na pokraji hrobu. Nevie posúdiť čo je dobré a čo je zlé. Chová sa ako dieťa, o ktoré sa treba postarať. Pre neho už kráľovská kuchyňa a jej pochúťky i ľubeznosť dvornej hudby nič neznamenajú. Bol by na obtiaž každému. Je si vedomý svojho telesného i duchovného zdravotného stavu. Zastihla ho vysoká staroba. Strata životných síl je každodenný fenomén. Skláňa sa k očakávaniu na vstup do hrobu.

Staroba môže strašiť, ale aj priťahovať. Kto je umiernený, a kto prijal svoju starobu tak ako Barzillaj vie, načo má povedať áno, a čo má zdvorilo odmietnúť. On je príkladom umierneného starca, ktorý vie prijať svoju ťarbavosť a ťarchavosť. Starý strom už je nemožné presadiť.

Už má len jednu prosbu: Zostať tam, kde jeho predkovia žili a zomreli. Smrť prichádza a prijíma ju so samozrejmou. Dávid kráča svojou cestou a Barzillaj taktiež svojou cestou. Tieto cesty raz Boh prepojil, aby si navzájom pomáhali, ale pomoc sa niekedy skončí. Jednotlivé životné obdobia kráľa i Barzillaja sa skončia. Barzillaj má tú česť doprevádzať kráľa až do konca jeho jednej etapy života, ale už nechce byť súčasťou Jeho každodennosti v Jeruzaleme. Necítil by sa ako doma. Niečo sa pre Barzillaja skončí, a niečo pre Dávida sa práve začína. On sa vráca k hrobom svojich rodičov a Dávid prichádza do Jeruzalema.

Biblický text: Druhý list apoštola Pavla Korinťanom 8,1-15

Chceme, bratia, aby ste vedeli o Božej milosti, ktorej sa dostalo cirkvám v Macedónsku. Tak sa osvedčili v mnohom súžení, že z ich nesmiernej radosti a krajnej chudoby vzišlo bohatstvo ich štedrosti. Dosvedčujem, že dobrovoľne dali podľa možnosti, ba i nad svoje možnosti. Sami nás naliehavo prosili, aby sme im dopriali mať účasť na tejto milosti a na službe svätým. A nielen ako sme dúfali, ale najskôr sami seba dali Pánovi a potom aj nám, podľa Božej vôle, takže sme poprosili Títa, aby tak, ako začal toto dielo lásky medzi vami, aj ho dokončil. Tak ako vo všetkom oplývate hojnosťou: vo viere i v slove, v poznaní i vo všetkej horlivosti a v láske, ktorú máte z nás, tak vyniknite aj v tomto diele lásky. Nehovorím to ako príkaz, ale spomínam horlivosť iných, a tak skúšam aj pravosť vašej lásky. Veď poznáte milosť nášho Pána Ježiša Krista, že hoci bol bohatý, stal sa pre vás chudobným, aby ste vy jeho chudobou zbohatli. Predkladám vám to ako radu. Toto je vám na úžitok, veď už vlani ste tak začali nielen skutkom, ale aj dobrou vôľou. Teraz však toto dielo dokončíte, aby tak vašej ochote a dobrej vôli zodpovedal aj dar z toho, čo máte. Veď ak je prítomná táto ochota, potom je dar pred Bohom cenný podľa toho, čo kto má, a nie podľa toho, čo nemá. Nejde totiž o to, aby sa iným uľahčilo a vám priťažilo, ale o rovnosť, aby váš terajší prebytok pomohol im v nedostatku a aby ich prebytok pomohol v nedostatku vám, čím sa dosiahne rovnosť, ako je napísané: Kto mal mnoho, nemal nadbytok, a kto mal málo, nemal nedostatok.

Apoštol Pavol sa obracia ku Korinťanom s probou: „Pomôžte tým, ktorí žijú v chodobe.“ Pavol vedome chce oslobodiť Korinťanov od „pozemských dobrôt“. Pritom túto tému prejednáva takou jednoduchosťou a spontánnym spôsobom, veď nie je priamo zainteresovaný v tejto téme. Žiadny úmysel a úžitok ho nevedie. On sa prihovára za chudobných kresťanov, ktorí žijú v Judsku. Chce ich celkom oslobiť z toho presvedčenia, že *musia* pomôcť. Kým v Starom zákone bolo predpísané, že koľko je potrebné odovzdať na potreby chudobným, Pavol navádza Korinťanov na láskyplnú službu. Chce, aby sa celkom odreagovali od vlastných financií. Nie je potrebné vykonať prehodnotenie vlastných rezerv, ak chceme pomôcť. Nie je potrebné spočítať a kalkulovať, koľko nám zostane. Potrebná je náklonnosť srdca a vnútorný motív prečo chceme pomôcť a s akým úmyslom pristupujeme k chudobným. Popritom Pavol nežiada od nich pomoc ani preto, lebo sa im dobre vedí.

Pred nich stavia príklad Macedónsky, ktorý sa osvedčil. Oni konali v Duchu a v pravde. Pavol otvorene hovorí: „***Berte si z nich príklad!***“ Tieto zbory by mali nárok na to, aby mysleli len na seba, veď žili v ťažkom rozporení a ešte ich aj prenasledovali pre vieru. Každým dňom boli ochudobnení telesne i duchovne. Oni však nemysleli len na seba. Ich chudoba sa prejavila v tej radosti, ktorú cítili k

Pánovi, ktorý ich ochraňoval a daroval im toľko, že sa aj zvýšilo pre ostatných. V nich prekypujúca radosť v Pánovi vedala upriamiť zrak aj na iných, lebo vedeli, čo je lepšie. (Sk 20,35) Čo prijali, to s radosťou rozdávali. Toto je očividná zjavujúca sa Božia milosť v živote Macedónskych kresťanov. Len Božia milosť nás naučí pristupovať k bližným tak, ako to koná nás nebeský Otec v Ježišovi Kristovi.

Tento príklad je pozoruhodný. Veď kresťania žijúci v Macedónsku naliehavo prosili Pavla, aby mohli pomôcť. Ako mohli o také niečo žiadať Pavla? Oni sa naučili od Ježiša, že vo veľkej rodine Pána každý má svoje miesto. Tu ide o bratov a sestry vo viere, ktorí (é) potrebujú práve našu pomoc. Dostali nový život od Pána, a tento dar ich hnal pomôcť finančne tým, ktorí žijú v súžení. V nich prebýva Božia láska a táto radostná zvesť nimi aktívne pohne. Oni nesprostredkujú evanjelium hlásaním, ale činom, ozajstnými skutkami, a pritom dali toľko napomoc zborom v Judsku, koľko mohli.

Ofera Korinťanov i naša ofera závisí od Božej milosti a nie od finančného rozpoloženia kresťana. Svet a v ňom žijúci kresťania sami povedia: „Tolko mám, tolko dám.” Apoštol Pavol hovorí o opaku: „koľko si v skutočnosti dostal, tolko daruješ s radosťou.” Oferovať je výsada, privilégium, prednostné právo, a nie povinnosť kresťana.

Koľko darovali kresťania žijúci v Macedónsku, to aj apoštola Pavla zaskočilo. Bol to nadmieru a nad ich sily, naozaj úslužný dar. Prečo? Lebo darovali seba samých. Kto sa celkom odovzdal Pánovi, dá si záležať na tom, aby pomohol svojmu blížnemu. Láska Božia a milosť Božia musí byť sprostredkovaná formou ofery aj v živote toho druhého. Ten, kto sa zveril do Božej opatery, opatruje tých, ktorí žijú v jeho bezprostrednej i vzdialenej blízkosti. Pozná Pána výsosti a vznešenosti, a vie čo mu patrí: „*Ak by som bol hladný, nepovedal by som to tebe, veď môj je svet so všetkým, čo je v ňom* (Žalm 50,12).

Jedna pani, – ktorá každého príbuzného stratila a pochovala a svoju službu našla v opatere chorých – mi raz pri oferovaní v Komárne povedala: „Oferovať, mladý chlapče, môžeš donekonečna, veď Božia láska je nevyčerpatelná.”

Práve preto k povzbudeným Korinťanom apoštol Pavol posielal Títa, aby od cirkevného zboru prebral oferu, aby sa aj oni zúčastnili na spoločnej radosť zjavenej Božej milosti v osobe nášho Pána Ježiša Krista. Pavlovi je dôležité, aby kresťania žijúci v Korinte správne narábali so svojimi finančnými prostriedkami. Práve preto poukazuje na duchovné dary, ktoré dostali od Pána. Slovo Božie, viera a dar poznania sprevádza každého k patričným kresťanským úkonom. Tieto

požehnaní zhora im presne vysvetlil a odôvodnil už v prvom liste, a teraz už len dodáva, že ich horlivosť a láska je prítomná.

Je dôležité si pripomenúť každý deň Božie dary. Dar viery, dar Písma Svätého, a dar poznania, lebo len skrze týchto darov môže byť človek aktívny v živote toho druhého. Kto dostal tieto dary sa neprizerá nečinne ako jeho bratia a sestry trpia, ale pomáha. Kresťania žijúci v Korinte dostali pevné základy, a ako to Boh zaumienil, tak to všetko mohli vďaka Jeho darom vykonať. Mali slobodu aj v ofere. Mali voľnosť pri pomoci druhým. Zviditeľnilo sa to – presnejšie, mala sa zviditeľniť ich viera, v ich pôsobiaci Božie slovo, a to poznanie, ako oni vnímali a hľadeli na Pána.

Práve preto, Pavol im nič neprikazuje, len ich vyzýva k bdelosti. Ofera na príkaz vychádza nazmar, ale výzva k tomu, aby si brali príklad z kresťanov žijúcich v Macedónsku, ich prebúdza k aktívnej kresťanskej činnosti.

Ako vplýva na teba dobrý príklad tvojho blížneho?

Posúva ňa vpred, alebo ňa ubíja?

Ježiš podobne koná ako Pavol. Nakonci svojho podobenstva sa opýta vlastného: *Kto podľa teba z tých troch sa stal blížnym tomu, čo padol do rúk zbojníkov?" On povedal: „Ten, čo mu preukázal milosrdenstvo.“ A Ježiš povedal: „Choď a rob podobne (Lk 10,36-37)!"* Pavlova výzva pochádza práve s Ježišovej výzvy: „Choď a rob podobne!" Kým Pavol k tejto činnosti vyzýva: nasledovať dobrý príklad, Ježiš to prikazuje.

Ježišom milujúci učeník, Ján to isté vyčíta vlastnému spoločenstvu: *„Ak však má niekto pozemský majetok a vidí svojho brata v núdzi, a zatvorí si pred ním srdce, ako v ňom môže byť Božia láska? Deti, nemilujme slovom ani jazykom, ale skutkom, opravdivo (1Jn 3,17-18)."*

Práve v praktických kresťanských veciach je Ježiš najväčší príklad. Ježišova ofera je bohumilá a ľudstvu na osoh. Poznáme veľa milosrdných samaritánov vo svojom okolí, ale nikto nedaroval toľko, koľko sám Pán Ježiš. On bol bohatý. Všetko mu patrilo, patrí a bude patriť. Jeho kráľovstvo nepochádza odtiaľto. V ňom je skrytá múdrosť Božia a celistvé poznanie (Kol 2,3). Jeho slová posúvajú vpred túto zem (Žid 1,3).

A čo urobil? Stal sa chudobným. Narodil sa v podmienkach, ktoré nič neutvrďovalo o jeho bohatstve. (viď. Lk 2) Pochádzal z kraja, ktorým bolo opovrchované: *„Z Nazareta? Čo odtiaľ môže byť dobré?"* (Jn 1,46) Peniaze nikdy nemal. Ak mal vyplatiť cirkevnú daň, musel sa obrátiť na svojho Otca (viď. Mt 17,24-27) Ak potreboval osla, alebo čln, musel si požičať. (viď. Lk 5,3, Mt 2,2-3)

Nemal ani vlastné bývanie: „*Syn človeka však nemá kde hlavu skloniť.*“ (Mt 8,20) Ani hrob nevladnil: „*Jozef vzal telo, zavinul ho do čistého plátna a uložil vo svojom novom hrobe, ktorý si vytesal v skale* (Mt 27,59-60).“ Možno si poviete, že mal priateľom, ktorí mu zpríjemnili túto pozemskú chudobu. Musím Vás sklamať, aj oni Ho opustili: „*Vtedy ho všetci opustili a zutekali* (Mk 14,50).“ Posledné, kto mu zostal, bol Boh, ale v jeho najbolestivejšej chvíli aj On ho opustil. Práve z tejto chudoby sme zbohatli. Kresťania žijúci na tejto zemi, my sme zbohatlíci. Zbohatli sme na Ježišovej chudobe. Všetko sa stalo pre nás. Pre nás, ktorí sme boli natoľko chudobní, že to sa ani nedá vyjadriť slovami a číslami. Chudobní kvôli vlastným hriechom. A teraz sme bohatí (Ef 1,3). Naše ohromné bohatstvo sa nedá vyjadriť číselnou hodnotou.

Ako treba teda oferovať? Tak, že sa pozrieš na Krista. V spoločenstve Kristovej lásky musí vyznievať len jedno: „čo je moje, to je aj tvoje.“ Všetko, čo máš ty, môže byť na osoh tvojmu bratovi a tvojej sestre. Vo svete z rozdávania darov vzniká vždy len veľká krivda, lebo každý sa díva na vlastný úžitok.

„Ježiš si ich zavolať a povedal im: „Viete, že tí, ktorých pokladajú za vládcov národov, panujú nad nimi a ich mocnári ich utláčajú. Medzi vami to tak nebude! Ale kto sa bude chcieť stať medzi vami veľký, bude váš služobník (Mk 10,42-43).“

Tvoj prebytok môže byť na osoh tvojmu bratovi a tvojej sestre, a možno teraz nepotrebuješ pomoc, ale neskôr zistíš, že kde máš ozajstných priateľov. Obohatiť svojim prebytkom blížneho, je dar nebies. Ako sa dívaš na svoj prebytok? Komu patrí? Kde patrí? Nikomu? Alebo presnejšie do smetného koša? Všetko sa môže zmeniť aj v tvojom živote, a potom, kto ti pomôže, len ten, komu si naozaj pomohol aj ty. Slová, ktoré musíš preveriť počas vlastnej ofery: nadbytok a nedostatok. Slová, ktoré ťa naučia konať. Slová, ktoré potrebuješ aj vtedy, keď sa ti vodí veľmi dobre i veľmi zle. Slová, obyčajné slová, ktoré sa môžu stať súčasťou tvojho každodenného praktického kresťanského života.

Záverečná modlitba

Vyzývam milých bratov a drahé sestry, aby doma vo svojej tichosti pomodlili za to, čo Vás povzbudilo, alebo za tú slabosť, ktorú ste vyrozumeli pri čítaní bilického textu. Modlitba Pánova

Požehnanie: „Milovaní, nepíšem vám nové prikázanie, ale prikázanie staré, ktoré ste mali od začiatku. Tým starým prikázaním je slovo, ktoré ste počuli.“ (Ijn 2,7) Amen.

Záverečná pieseň: Chválospev č. 512: „Prichádzame, Ježišu...“